

Drugi dodatni protokol uz Konvenciju o računarskom kriminalu o unaprijeđenoj saradnji i otkrivanju elektronskih dokaza

Strazbur, 12.V.2022

Preambula

Države članice Savjeta Evrope i ostale države Strane Konvencije o računarskom kriminalu (ETS br. 185, u daljem tekstu: Konvencija), otvorene za potpisivanje u Budimpešti dana 23. novembra 2001. godine, potpisnice ovog protokola,

imajući u vidu domašaj i uticaj Konvencije u svim regionima svijeta;

podsjećajući da je Konvencija već dopunjena Dodatnim protokolom o inkriminaciji akata rasizma i ksenofobije učinjenih putem računarskih sistema (ETS br. 189), otvorenim za potpisivanje u Strazburu 28. januara 2003. godine (u daljem tekstu: Prvi protokol), za Strane tog Protokola;

uzimajući u obzir postojeće ugovore Savjeta Evrope o saradnji u krivičnim stvarima, kao i druge sporazume i dogovore o saradnji u krivičnim stvarima između Strana Konvencije;

uzimajući u obzir i Konvenciju za zaštitu lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka (ETS br. 108) kako je izmijenjena njenim Protokolom o izmjeni (CETS br. 223), otvorenim za potpisivanje u Strazburu 10. oktobra 2018. godine, kojoj svaka država može biti pozvana da pristupi;

prepoznajući sve veću upotrebu informacione i komunikacione tehnologije, uključujući internet usluge, i rastući računarski kriminal koji predstavlja prijetnju demokratiji i vladavini prava i koji mnoge države smatraju i prijetnjom ljudskim pravima;

prepoznajući i sve veći broj žrtava računarskog kriminala i važnost ostvarivanja pravde za te žrtve;

podsjećajući na to da su vlade odgovorne da zaštite društvo i pojedince od kriminala ne samo van interneta nego i na internetu, između ostalog i djelotvornim krivičnim istragama i gonjenjem;

svjesne da se dokazi o bilo kom krivičnom djelu sve više pohranjuju u elektronskom obliku na računarskim sistemima u stranim, višestrukim ili nepoznatim jurisdikcijama, i uvjerene da su potrebne dodatne mjere da bi se zakonito pribavili takvi dokazi kako bi se omogućio djelotvoran odgovor krivičnog pravosuđa i podržala vladavina prava;

prepoznajući potrebu za povećanom i efikasnijom saradnjom država i privatnog sektora i da je u tom kontekstu potrebna veća jasnoća odnosno pravna sigurnost za pružaoce usluga i druge subjekte u pogledu okolnosti u kojima mogu da odgovore na direktne zahtjeve organa krivičnog pravosuđa drugih Strana za otkrivanje elektronskih podataka;

nastojeći stoga da dodatno unaprijede saradnju u oblasti računarskog kriminala i prikupljanja dokaza u elektronskoj formi za bilo koje krivično djelo za potrebe konkretnih krivičnih istraga ili postupaka putem dodatnih alata koji se odnose na efikasnu uzajamnu pomoć i druge oblike

saradnje između nadležnih organa, saradnju u hitnim situacijama i direktnu saradnju nadležnih organa i pružalaca usluga i drugih subjekata koji posjeduju ili kontrolišu relevantne informacije;

uvjerene da su za djelotvornu prekograničnu saradnju za potrebe krivičnog pravosuđa, između ostalog i između javnog i privatnog sektora, korisni djelotvorni uslovi i mjere za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda;

prepoznajući da se prikupljanje elektronskih dokaza za krivične istrage često odnosi na lične podatke i prepoznajući da je u mnogim Stranama propisano da se štite privatnost i lični podaci kako bi ispunile svoje ustavne i međunarodne obaveze; i

imajući u vidu potrebu da se obezbijedi da djelotvorne krivičnopravne mjere u vezi sa računarskim kriminalom i prikupljanjem dokaza u elektronskoj formi podliježu uslovima i zaštitnim mjerama koje obezbjeđuju odgovarajuću zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, uključujući prava koja proizilaze iz obaveza koje su države preuzele u okviru važećih međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima, kao što su Konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda iz 1950. godine (ETS br. 5) Savjeta Evrope, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima Ujedinjenih nacija iz 1966. godine, Afrička povelja o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1981. godine, Američka konvencija o ljudskim pravima iz 1969. godine i drugi međunarodni ugovori o ljudskim pravima;

sporazumjele su se o sljedećem:

Poglavlje I - Opšte odredbe

Član 1 – Svrha

Svrha ovog protokola je da dopuni:

- a Konvenciju za Strane ovog protokola; i
- b Prvi protokol za Strane ovog protokola koje su ujedno Strane Prvog protokola.

Član 2 – Područje primjene

- 1 Ako u ovom protokolu nije navedeno drukčije, mjere opisane u ovom protokolu primjenjuju se:
  - a između Strana Konvencije koje su Strane ovog protokola, na konkretne krivične istrage ili postupke koji se odnose na krivična djela povezana sa računarskim sistemima i podacima, i na prikupljanje dokaza o krivičnom djelu u elektronskom obliku; i
  - b između Strana Prvog protokola koje su Strane ovog protokola, na konkretne krivične istrage ili postupke koji se odnose na krivična djela utvrđena u skladu sa Prvim protokolom.
- 2 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne za izvršavanje obaveza utvrđenih ovim protokolom.

Član 3 – Značenja izraza

- 1 Značenja izraza iz člana 1 i člana 18 stav 3 Konvencije primjenjuju se na ovaj protokol.
- 2 U smislu ovog protokola primjenjuju se sljedeća dodatna značenja izraza:
  - a „centralni organ” je organ ili organi određeni ugovorom ili dogovorom o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između predmetnih Strana ili, u odsustvu toga, organ ili organi koje je Strana odredila u skladu sa članom 27 stav 2 tačka a Konvencije;
  - b „nadležni organ” je pravosudni, upravni ili drugi organ za sprovođenje zakona koji je domaćim zakonom ovlašten da naloži, odobri ili preduzme izvršenje mjera na osnovu ovog protokola radi prikupljanja ili podnošenja dokaza u vezi sa konkretnim krivičnim istragama ili postupcima;
  - c „hitna situacija” je situacija u kojoj postoji znatna i neposredna opasnost po život ili bezbjednost bilo kojeg fizičkog lica;
  - d „lični podaci” su svaka informacija koja se odnosi na identifikovano fizičko lice ili fizičko lice koje se može identifikovati;
  - e „Strana prenosilac” je Strana koja prenosi podatke kao odgovor na zahtjev ili kao dio zajedničkog istražnog tima ili, u smislu odjeljka 2 Poglavlja II, Strana na čijoj se teritoriji nalazi pružalac usluge prenosa ili subjekt koji pruža usluge registracije naziva domena.

Član 4 – Jezik

- 1 Zahtjevi, nalozi i prateće informacije dostavljene Strani moraju biti na jeziku prihvatljivom zamoljenoj Strani ili Strani koja je obaviještena u skladu sa članom 7 stav 5 ili se uz njih prilaže prevod na taj jezik.
- 2 Nalozi na osnovu člana 7 i zahtjevi na osnovu člana 6, kao i sve prateće informacije:
  - a dostavljaju se na jeziku druge Strane na kojem ih pružalac usluga ili ih subjekt prihvata u uporedivom domaćem postupku;
  - b dostavljaju se na drugom jeziku koji je prihvatljiv pružaocu usluga ili subjektu; ili
  - c praćeni su prevodom na jedan od jezika iz stava 2 tač. a ili b.

Poglavlje II – Mjere za unapređenje saradnje

Odjeljak 1 – Opšta načela koja se primjenjuju na Poglavlje II

Član 5 – Opšta načela koja se primjenjuju na Poglavlje II

- 1 Strane sarađuju u skladu sa odredbama ovog poglavlja u najvećoj mogućoj mjeri.
- 2 Odjeljak 2 ovog poglavlja sastoji se od čl. 6 i 7. Njime su predviđeni postupci kojima se unapređuje neposredna saradnja sa pružaocima i subjektima na teritoriji druge Strane. Odjeljak 2 primjenjuje se nezavisno od toga da li postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između predmetnih Strana.
- 3 Odjeljak 3 ovog poglavlja sastoji se od čl. 8 i 9. Njime su predviđeni postupci za unapređenje međunarodne saradnje između organa u otkrivanju pohranjenih računarskih podataka. Odjeljak 3

primjenjuje se nezavisno od toga da li postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između Strane molilje i zamoljene Strane.

- 4 Odjeljak 4 ovog poglavlja sastoji se od člana 10. Njime su predviđeni postupci koji se odnose na uzajamnu pomoć u hitnim situacijama. Odjeljak 4 primjenjuje se nezavisno od toga da li postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između Strane molilje i zamoljene Strane.
- 5 Odjeljak 5 ovog poglavlja sastoji se od čl. 11 i 12. Odjeljak 5 primjenjuje se kada ne postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između Strane molilje i zamoljene Strane. Odredbe Odjeljka 5 ne primjenjuju se ako takav ugovor ili dogovor postoji, osim ako je to predviđeno članom 12 stav 7. Međutim, predmetne Strane mogu uzajamno da odluče da se umjesto toga primjenjuju odredbe Odjeljka 5 ako to ugovorom ili dogovorom nije zabranjeno.
- 6 Ako je, u skladu sa odredbama ovog protokola, zamoljenoj Strani dozvoljeno da uslovi saradnju postojanjem dvostruke inkriminacije, taj uslov smatra se ispunjenim bez obzira na to da li je njenim zakonima to krivično djelo stavljeno u istu kategoriju krivičnog djela ili se u nazivu krivičnog djela koristi ista terminologija kao i u Strani molilji ako je postupanje na kojem se zasniva krivično djelo za koje se traži uzajamna pomoć krivično djelo po njenim zakonima.
- 7 Odredbama ovog poglavlja ne ograničava se saradnja između Strana, ili između Strana i pružalaca usluga ili drugih subjekata, u okviru drugih važećih sporazuma, dogovora, praksi ili domaćeg prava.

Odjeljak 2 – Postupci kojima se unapređuje neposredna saradnja sa pružaocima i subjektima u drugim Stranama

Član 6 – Zahtjev za informacijama o registraciji naziva domena

- 1 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se njeni nadležni organi ovlaste, za potrebe konkretnih krivičnih istraga ili postupaka, za izdavanje zahtjeva subjektu koji pruža usluge registracije naziva domena na teritoriji druge Strane za informacijama koje taj subjekt posjeduje ili kontroliše, radi identifikacije ili kontaktiranja registranta naziva domena.
- 2 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se subjektu na njenoj teritoriji omogući otkrivanje informacija kao odgovor na zahtjev iz stava 1, uz poštovanje opravdanih uslova predviđenih domaćim pravom.
- 3 Zahtjev iz stava 1 uključuje:
  - a datum izdavanja zahtjeva i identitet i kontakt podatke nadležnog organa koji je izdao zahtjev;
  - b naziv domena o kojem se traže informacije i detaljnu listu traženih informacija, uključujući i određene elemente podataka;
  - c izjavu da se zahtjev izdaje u skladu sa ovim protokolom, da potreba za informacijama proizilazi iz njihove važnosti za konkretnu krivičnu istragu ili postupak i da će se informacije upotrebljavati samo za tu konkretnu krivičnu istragu ili postupak; i
  - d vremenski okvir i način na koji treba otkriti informacije i sva druga posebna procesna uputstva.
- 4 Ako je to prihvatljivo subjektu, Strana može podnijeti zahtjev iz stava 1 u elektronskom obliku. Mogu se zahtijevati odgovarajući nivoi sigurnosti i autentifikacije.
- 5 U slučaju izostanka saradnje subjekta opisanog u stavu 1, Strana molilja može zahtijevati da subjekt navede razlog zbog kojeg ne otkriva tražene informacije. Strana molilja može zatražiti

konsultacije sa Stranom u kojoj se subjekt nalazi, u cilju utvrđivanja dostupnih mjera za pribavljanje informacija.

- 6 Svaka Strana u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, ili u bilo kojem drugom trenutku, obavještava generalnog sekretara Savjeta Evrope o organu određenom za potrebe konsultacija u skladu sa stavom 5.
- 7 Generalni sekretar Savjeta Evrope uspostavlja i redovno ažurira registar organa koje su Strane odredile u skladu sa stavom 6. Svaka Strana dužna je da obezbijedi da su podaci koje je dostavila za registar u svakom trenutku tačni.

Član 7 – Otkrivanje podataka o pretplatnicima

- 1 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se njeni nadležni organi ovlaste za izdavanje naloga koji se dostavlja direktno pružaocu usluga na teritoriji druge Strane kako bi se pribavilo otkrivanje određenih pohranjenih podataka o pretplatnicima koje posjeduje ili kontroliše taj pružalac usluga, ako su podaci o pretplatnicima potrebni za konkretne krivične istrage ili postupke Strane izdavaoca.
- 2
  - a Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da bi pružalac usluga na njenoj teritoriji otkrio podatke o pretplatnicima kao odgovor na nalog iz stava 1.
  - b U trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, Strana može – u odnosu na naloge izdate pružiocima usluga na njenoj teritoriji – dati sljedeću izjavu: „Nalog iz člana 7 stav 1 mora biti izdat od strane ili pod nadzorom tužioca ili drugog pravosudnog organa ili se mora izdati na neki drugi način pod nezavisnim nadzorom“.
- 3 U nalogu iz stava 1 navode se:
  - a organ izdavalac i datum izdavanja;
  - b izjava da je nalog izdat u skladu sa ovim protokolom;
  - c naziv i adresa pružaoca odnosno pružalaca usluga kojima treba uručiti nalog;
  - d krivično djelo odnosno djela koja su predmet krivične istrage ili postupka;
  - e organ koji traži konkretne podatke o pretplatnicima, ako nije riječ o organu izdavaocu; i
  - f detaljni opis konkretnih podataka o pretplatnicima koji se traže.
- 4 Uz nalog iz stava 1 prilažu se sljedeće dopunske informacije:
  - a domaći pravni osnov na osnovu koga je organ ovlašćen za izdavanje naloga;
  - b upućivanje na zakonske odredbe i propisane kazne za krivično djelo koje se istražuje ili za koje se krivično goni;
  - c kontakt podaci organa kojem pružalac usluga treba da pošalje podatke o pretplatnicima, od kojeg može da zahtijeva dodatne informacije ili kojem na neki drugi način treba da odgovori;
  - d vremenski okvir i način na koji treba poslati podatke o pretplatnicima;
  - e da li je već zatraženo čuvanje podataka, uključujući datum čuvanja i svaki primjenjivi referentni broj;
  - f sva posebna procesna uputstva;
  - g ako je primjenjivo, izjava da je istovremeno poslato obavještenje u skladu sa stavom 5; i

- h sve druge informacije koje mogu pomoći u pribavljanju otkrivanja podataka o pretplatnicima.
- 5
- a Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, ili u bilo kojem drugom trenutku, obavijestiti generalnog sekretara Savjeta Evrope da, kada se u skladu sa stavom 1 izdaje nalog pružaocu usluga na njenoj teritoriji, Strana zahtijeva, u svakom slučaju ili u određenim okolnostima, istovremeno obavještenje o nalogu, dopunske informacije i sažetak činjenica koje se odnose na istragu ili postupak.
  - b Bez obzira na to da li Strana zahtijeva obavještenje u skladu sa stavom 5 tačka a, može od pružaoca usluga zatražiti da se u određenim okolnostima prije otkrivanja konsultuje sa njenim nadležnim organima.
  - c Organi koji su obaviješteni u skladu sa stavom 5 tačka a ili koji su konsultovani u skladu sa stavom 5 tačka b mogu bez nepotrebnog odlaganja naložiti pružaocu usluga da ne otkriva podatke o pretplatnicima ako:
    - i otkrivanje bi moglo ugroziti krivične istrage ili postupke u toj Strani; ili
    - ii uslovi ili razlozi za odbijanje bi se primjenjivali u skladu sa članom 25 stav 4 i članom 27 stav 4 Konvencije da su podaci o pretplatnicima bili traženi u okviru uzajamne pomoći.
  - d Organi koji su obaviješteni u skladu sa stavom 5 tačka a ili koji su konsultovani u skladu sa stavom 5 tačka b:
    - i mogu zahtijevati dodatne informacije od organa iz stava 4 tačka c za potrebe primjene stava 5 tačka c i ne smiju ih otkriti pružaocu usluga bez saglasnosti tog organa; i
    - ii dužni su da odmah obavijeste organ iz stava 4 tačka c ako je pružaocu usluga naloženo da ne otkriva podatke o pretplatnicima i da navedu razloge za to.
  - e Strana određuje jedan organ za primanje obavještenja iz stava 5 tačka a i vršenje radnji opisanih u stavu 5 tač. b, c i d. U trenutku prvog obavještanja generalnog sekretara Savjeta Evrope u skladu sa stavom 5 tačka a, Strana saopštava generalnom sekretaru kontakt podatke tog organa.
  - f Generalni sekretar Savjeta Evrope uspostavlja i redovno ažurira registar organa koje su Strane odredile u skladu sa stavom 5 tačka e i u njemu navodi da li i u kojim okolnostima zahtijevaju obavještenje u skladu sa stavom 5 tačka a. Svaka Strana dužna je da obezbijedi da su podaci koje dostavlja za registar u svakom trenutku tačni.
- 6 Ako je to prihvatljivo pružaocu usluga, Strana može dostaviti nalog iz stava 1 i dopunske informacije iz stava 4 u elektronskom obliku. Strana može dostaviti obavještenje i dodatne informacije iz stava 5 u elektronskom obliku. Mogu se zahtijevati odgovarajući nivoi sigurnosti i autentifikacije.
- 7 Ako pružalac usluga obavijesti organ iz stava 4 tačka c da neće otkriti tražene podatke o pretplatnicima ili ako ne otkrije podatke o pretplatnicima kao odgovor na nalog iz stava 1 u roku od trideset dana od prijema naloga ili u roku određenom u stavu 4 tačka d, zavisno od toga koji je rok od ta dva duži, nadležni organi Strane izdavaoca mogu nakon toga zatražiti izvršenje naloga samo na osnovu člana 8 ili drugih oblika uzajamne pomoći. Strane mogu zahtijevati da pružalac usluga navede razlog za odbijanje otkrivanja podataka o pretplatnicima koje se traži nalogom.
- 8 Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da Strana izdavalac mora od pružaoca usluga tražiti otkrivanje podataka o pretplatnicima prije nego što ih zatraži u skladu sa članom 8, osim ako Strana izdavalac dostavi opravdano objašnjenje zašto to nije učinila.

- 9 U trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, Strana može:
  - a zadržati pravo da ne primjenjuje ovaj član; ili
  - b ako otkrivanje određenih vrsta pristupnih brojeva na osnovu ovog člana ne bi bilo u skladu sa osnovnim načelima njenog domaćeg pravnog sistema, zadržati pravo da ne primjenjuje ovaj član na takve brojeve.

Odjeljak 3 – Postupci kojima se unapređuje međunarodna saradnja između organa u otkrivanju pohranjenih računarskih podataka

Član 8 – Izvršavanje naloga druge Strane za ubrzano podnošenje podataka o pretplatnicima i podataka o saobraćaju

- 1 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se njeni nadležni organi ovlaste za izdavanje naloga koji se kao dio zahtjeva dostavlja drugoj Strani kako bi se pružalac usluga na teritoriji zamoljene Strane natjerao da dostavi navedene i pohranjene
  - a podatke o pretplatnicima, i
  - b podatke o saobraćajukoje posjeduje ili kontroliše taj pružalac usluga, a koji su potrebni za konkretne krivične istrage ili postupke Strane.
- 2 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne za izvršavanje naloga iz stava 1 koji je dostavila Strana molilja.
- 3 U svom zahtjevu Strana molilja dostavlja nalog iz stava 1, prateće informacije i sva posebna procesna uputstva zamoljenoj Strani.
  - a U nalogu se navode:
    - i organ izdavalac i datum izdavanja naloga;
    - ii izjava da je nalog izdat u skladu sa ovim protokolom;
    - iii naziv i adresa pružaoca odnosno pružalaca usluga kojima treba uručiti nalog;
    - iv krivično djelo odnosno djela koja su predmet krivične istrage ili postupka;
    - v organ koji traži informacije ili podatke, ako nije riječ o organu izdavaocu; i
    - vi detaljni opis konkretnih informacija ili podataka koji se traže.
  - b U pratećim informacijama, koje su dostavljene kako bi se zamoljenoj Strani pomoglo u izvršenju naloga i koje se pružaocu usluga ne smiju otkriti bez saglasnosti Strane molilje, navode se:
    - i domaći pravni osnov na osnovu koga je organ ovlašćen za izdavanje naloga;
    - ii zakonske odredbe i propisane kazne za krivično djelo odnosno djela koja se istražuju ili za koja se krivično goni;
    - iii razlog zbog koga Strana molilja smatra da pružalac usluga posjeduje ili kontroliše podatke;
    - iv sažetak činjenica koje se odnose na istragu ili postupak;
    - v relevantnost informacija ili podataka za istragu ili postupak;

- vi kontakt podaci jednog ili više organa koji mogu pružiti dodatne informacije;
  - vii da li je već zatraženo čuvanje informacija ili podataka, uključujući datum čuvanja i svaki primjenjivi referentni broj; i
  - viii da li su informacije ili podaci već zatraženi drugim sredstvima i, ako jesu, na koji način.
- c Strana molilja može zahtijevati da zamoljena Strana sprovede posebna procesna uputstva.
- 4 Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, i u bilo kojem drugom trenutku, izjaviti da su za izvršenje naloga iz stava 1 potrebne dodatne prateće informacije.
- 5 Zamoljena Strana prihvata zahtjeve u elektronskom obliku. Prije nego što prihvati zahtjev, može zahtijevati odgovarajuće nivoe sigurnosti i autentifikacije.
- 6 a Zamoljena Strana, od datuma prijema svih informacija navedenih u st. 3 i 4 preduzima razumne napore da bi pružaocu usluga uručila zahtjev u roku od najkasnije četrdeset pet dana i nalaže da se zahtijevane informacije ili podaci pošalju najkasnije:
- i u roku od dvadeset dana za informacije o pretplatnicima; i
  - ii u roku od četrdeset pet dana za podatke o saobraćaju.
- b Zamoljena Strana dužna je da obezbijedi, bez nepotrebnog odlaganja, prenos dostavljenih informacija ili podataka Strani molilji.
- 7 Ako zamoljena Strana ne može da postupi u skladu sa uputstvima iz stava 3 tačka c na zahtijevani način, odmah obavještava Stranu molilju i, ako je primjenjivo, navodi sve uslove pod kojima bi mogla da postupi u skladu sa tim uputstvima, nakon čega Strana molilja odlučuje da li zahtjev ipak treba izvršiti.
- 8 Zamoljena Strana može odbiti da izvrši zahtjev na osnovu razloga utvrđenih u članu 25 stav 4 ili članu 27 stav 4 Konvencije ili može odrediti uslove koje smatra potrebnim da dozvoli izvršenje zahtjeva. Zamoljena Strana može odložiti izvršenje zahtjeva iz razloga utvrđenih u članu 27 stav 5 Konvencije. Zamoljena Strana što je prije moguće obavještava Stranu molilju o odbijanju, uslovima ili odlaganju. Zamoljena Strana obavještava Stranu molilju i o drugim okolnostima koje će vjerovatno znatno odložiti izvršenje zahtjeva. Na ovaj član primjenjuje se član 28 stav 2 tačka b Konvencije.
- 9 a Ako Strana molilja ne može da ispuni uslov koji je odredila zamoljena Strana u skladu sa stavom 8, odmah obavještava zamoljenu Stranu. Zamoljena Strana nakon toga odlučuje da li ipak treba dostaviti informacije ili materijale.
- b Ako Strana molilja prihvati uslov, obavezana je tim uslovom. Zamoljena Strana koja dostavlja informacije ili materijale pod takvim uslovom može od Strane molilje zahtijevati da u vezi sa tim uslovom objasni upotrebu takvih informacija ili materijala.
- 10 Svaka Strana, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, generalnom sekretaru Savjeta Evrope saopštava i redovno ažurira kontakt podatke organa određenih za:
- a podnošenje naloga u skladu sa ovim članom; i
  - b primanje naloga u skladu sa ovim članom.
- 11 Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da zahtijeva da joj zahtjeve drugih Strana u skladu

sa ovim članom podnosi centralni organ Strane molilje ili drugi organ koji su uzajamno odredile predmetne Strane.

- 12 Generalni sekretar Savjeta Evrope uspostavlja i redovno ažurira registar organa koje su Strane odredile u skladu sa stavom 10. Svaka Strana dužna je da obezbijedi da su podaci koje je dostavila za registar u svakom trenutku tačni.
- 13 U trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, Strana može zadržati pravo da ne primjenjuje ovaj član na podatke o saobraćaju.

Član 9 – Ubrzano otkrivanje pohranjenih računarskih podataka u hitnoj situaciji

- 1
  - a Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne, u hitnoj situaciji, da njena kontakt tačka za mrežu dostupnu 24 sata dnevno sedam dana u nedjelji iz člana 35 Konvencije (u daljem tekstu: kontakt tačka) pošalje zahtjev kontakt tački i primi zahtjev od kontakt tačke u drugoj Strani kojim se traži momentalna pomoć da se od pružaoca usluga na teritoriji te Strane obezbijedi ubrzano otkrivanje navedenih pohranjenih računarskih podataka koje posjeduje ili kontroliše taj pružalac usluga, bez zahtjeva za uzajamnu pomoć.
  - b Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da neće izvršavati zahtjeve iz stava 1 tačka a kojima se traži samo otkrivanje informacija o pretplatnicima.
- 2 Svaka Strana donosi zakonodavne i druge mjere koje su potrebne da se, u skladu sa članom 1, omogući:
  - a njenim organima da traže podatke od pružaoca usluga na njenoj teritoriji nakon zahtjeva iz stava 1;
  - b pružaocu usluga na njenoj teritoriji da otkrije zahtijevane podatke njenim organima kao odgovor na zahtjev iz stava 2 tačka a; i
  - c njenim organima da pruže zahtijevane podatke Strani molilji.
- 3 U zahtjevu iz stava 1 navode se:
  - a nadležni organ koji traži podatke i datum izdavanja zahtjeva;
  - b izjava da je zahtjev izdat u skladu sa ovim protokolom;
  - c naziv i adresa pružaoca odnosno pružalaca usluga koji posjeduju ili kontrolišu tražene podatke;
  - d krivično djelo odnosno djela koja su predmet krivične istrage ili postupka i upućivanje na odgovarajuće zakonske odredbe i propisane kazne;
  - e dovoljne činjenice koje dokazuju da postoji hitna situacija i objašnjenje kako su traženi podaci sa njom povezani;
  - f detaljni opis traženih podataka;
  - g sva posebna procesna uputstva; i
  - h sve druge informacije koje mogu pomoći u pribavljanju otkrivanja zahtijevanih podataka.

- 4 Zamoljena Strana prihvata zahtjev u elektronskom obliku. Strana može prihvatiti i zahtjev poslat usmenim putem i može zahtijevati potvrdu u elektronskom obliku. Prije nego što prihvati zahtjev, može zahtijevati odgovarajuće nivoe sigurnosti i autentifikacije.
- 5 Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da zahtijeva da Strane molilje, nakon izvršenja zahtjeva, zahtjev i sve dopunske informacije koje su poslale u prilog tog zahtjeva predaju u formatu i putem kanala, koji može uključivati i uzajamnu pomoć, koje odredi zamoljena Strana.
- 6 Zamoljena Strana po ubrzanom postupku obavještava Stranu molilju o svojoj odluci o zahtjevu iz stava 1 i, ako je primjenjivo, navodi sve uslove pod kojima bi pružila podatke i sve druge oblike saradnje koji bi bili dostupni.
- 7
  - a Ako Strana molilja ne može da ispuni uslov koji je odredila zamoljena Strana u skladu sa stavom 6, odmah obavještava zamoljenu Stranu. Zamoljena Strana nakon toga odlučuje da li ipak treba dostaviti informacije ili materijale. Ako Strana molilja prihvati uslov, obavezana je tim uslovom.
  - b Zamoljena Strana koja dostavlja informacije ili materijale pod takvim uslovom može od Strane molilje zahtijevati da u vezi sa tim uslovom objasni upotrebu takvih informacija ili materijala.

Odjeljak 4 – Postupci koji se odnose na uzajamnu pomoć u hitnim situacijama

Član 10 – Uzajamna pomoć u hitnim situacijama

- 1 Svaka Strana može po ubrzanom postupku zatražiti uzajamnu pomoć ako smatra da postoji hitna situacija. Zahtjev u skladu sa ovim članom uključuje, uz ostali propisani sadržaj, opis činjenica koje dokazuju da postoji hitna situacija i na koji način se tražena pomoć odnosi na tu situaciju.
- 2 Zamoljena Strana prihvata takav zahtjev u elektronskom obliku. Prije nego što prihvati zahtjev, može zahtijevati odgovarajuće nivoe sigurnosti i autentifikacije.
- 3 Zamoljena Strana može po ubrzanom postupku zatražiti dopunske informacije kako bi ocijenila zahtjev. Strana molilja po ubrzanom postupku pruža takve dopunske informacije.
- 4 Nakon što se uvjeri da postoji hitna situacija i da su ispunjeni ostali uslovi za uzajamnu pomoć, zamoljena Strana po ubrzanom postupku odgovara na zahtjev.
- 5 Svaka Strana dužna je da obezbijedi da jedno lice iz njenog centralnog organa ili drugih organa odgovornih za odgovaranje na zahtjeve za uzajamnu pomoć bude dostupno dvadeset četiri sata, sedam dana u nedjelji, za potrebe odgovaranja na zahtjev u skladu sa ovim članom.
- 6 Centralni organ ili drugi organi odgovorni za uzajamnu pomoć Strane molilje i zamoljene Strane mogu uzajamno odrediti da se rezultati izvršenja zahtjeva u skladu sa ovim članom, ili njihov rani primjerak, mogu dostaviti Strani molilji putem kanala koji nije upotrijebljen za podnošenje zahtjeva.
- 7 Ako ne postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između Strane molilje i zamoljene Strane, na ovaj član primjenjuje se član 27 stav 2 tačka b i st. 3 do 8 i član 28 st. 2 do 4 Konvencije.
- 8 Ako takav ugovor ili dogovor postoji, ovaj član dopunjava se odredbama takvog ugovora ili dogovora, osim ako predmetne Strane zajednički odluču da umjesto toga primijene bilo koju ili sve odredbe Konvencije iz stava 7 ovog člana.
- 9 Svaka Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da se zahtjevi mogu poslati i direktno njenim pravosudnim organima ili kanalima Međunarodne organizacije kriminalističke policije (INTERPOL)

ili njejoj kontakt tački dostupnoj 24 sata dnevno sedam dana u nedjelji, uspostavljenoj u skladu sa članom 35 Konvencije. U takvim slučajevima jedan primjerak šalje se istovremeno i centralnom organu zamoljene Strane preko centralnog organa Strane molilje. Ako je zahtjev poslat direktno pravosudnom organu zamoljene Strane, a taj organ nije nadležan za postupanje po zahtjevu, zahtjev upućuje nadležnom domaćem organu i o tome direktno obavještava Stranu molilju.

Odjeljak 5 – Postupci koji se odnose na međunarodnu saradnju ako nema važećih međunarodnih sporazuma

Član 11 – Videokonferencije

- 1 Strana molilja može zatražiti, a zamoljena Strana može dozvoliti uzimanje iskaza i izjave svjedoka ili vještaka putem videokonferencije. Strana molilja i zamoljena Strana se konsultuju kako bi se olakšalo rješavanje svih pitanja koja se mogu pojaviti u vezi sa izvršenjem zahtjeva, uključujući, prema potrebi: koja Strana predsjedava; organi i lica koji treba da budu prisutni; da li će jedna ili obje Strane tražiti od svjedoka ili vještaka da položi zakletvu, dati mu upozorenja ili uputstva; način ispitivanja svjedoka ili vještaka; način na koji se propisno obezbjeđuju prava svjedoka ili vještaka; postupanje u slučaju pozivanja na privilegiju ili imunitet; postupanje sa prigovorima na pitanja ili odgovore; i da li jedna ili obje Strane pružaju usluge pisanog i usmenog prevođenja i prepisa.
- 2
  - a Centralni organi zamoljene Strane i Strane molilje međusobno direktno komuniciraju za potrebe ovog člana. Zamoljena Strana može prihvatiti zahtjev u elektronskom obliku. Prije prihvatanja zahtjeva, može zahtijevati odgovarajuće nivoe sigurnosti i autentifikacije.
  - b Zamoljena Strana obavještava Stranu molilju o razlozima za neizvršenje ili odlaganje izvršenja zahtjeva. Član 27 stav 8 Konvencije primjenjuje se na ovaj član. Ne dovodeći u pitanje nijedan drugi uslov koji zamoljena Strana može odrediti u skladu sa ovim članom, na ovaj član primjenjuje se član 28 st. 2 do 4 Konvencije.
- 3 Zamoljena Strana koja pruža pomoć u skladu sa ovim članom nastoji da obezbijedi prisustvo lica čiji se iskaz ili izjava traži. Prema potrebi, zamoljena Strana može, u mjeri u kojoj je to moguće u skladu sa njenim zakonodavstvom, preduzeti potrebne mjere da se svjedok ili vještak natjera da se pojavi u zamoljenoj Strani u utvrđeno vrijeme na utvrđenom mjestu.
- 4 Postupa se u skladu sa postupcima koji se odnose na održavanje videokonferencije koje je odredila Strana molilja, osim ako nijesu u skladu sa domaćim pravom zamoljene Strane. U slučaju neusklađenosti ili ako Strana molilja nije odredila postupak, zamoljena Strana primjenjuje postupak u skladu sa svojim domaćim pravom, ako nijesu drukčije uzajamno odredile Strana molilja i zamoljena Strana.
- 5 Ne dovodeći u pitanje bilo koju nadležnost u skladu sa domaćim pravom Strane molilje, ako tokom videokonferencije svjedok ili vještak:
  - a namjerno da lažnu izjavu nakon što je zamoljena Strana, u skladu sa domaćim pravom zamoljene Strane, obavezala to lice da istinito svjedoči;
  - b odbije da svjedoči nakon što je zamoljena Strana, u skladu sa domaćim pravom zamoljene Strane, obavezala to lice da svjedoči; ili
  - c učini drugu povredu dužnosti koja je zabranjena domaćim pravom zamoljene Strane tokom takvog postupka;

to lice može se kazniti u zamoljenoj Strani na isti način kao da je takva radnja učinjena u njenom domaćem postupku.

- 6
  - a Ako Strana molilja i zamoljena Strana nijesu uzajamno odredile drukčije, zamoljena Strana snosi sve troškove povezane sa izvršenjem zahtjeva na osnovu ovog člana, osim:

- i naknada vještaka;
  - ii troškova pisanog i usmenog prevođenja i prepisa; i
  - iii vanrednih troškova.
- b Ako bi izvršenje zahtjeva prouzrokovalo vanredne troškove, Strana molilja i zamoljena Strana međusobno se konsultuju kako bi odredile uslove pod kojima se zahtjev može izvršiti.
- 7 Ako se Strana molilja i zamoljena Strana međusobno dogovore:
- a odredbe ovog člana mogu se primjenjivati za potrebe održavanja audiokonferencija;
  - b tehnologija za videokonferencije može se upotrebljavati u svrhe, ili za saslušanja, koje nijesu opisane u stavu 1, između ostalog i za potrebe identifikacije lica ili predmeta.
- 8 Ako zamoljena Strana odluči da dozvoli saslušanje osumnjičenog ili optuženog lica, može zahtijevati posebne uslove i zaštitne mjere u pogledu uzimanja iskaza ili izjave od tog lica ili dostavljanja obavještenja tom licu ili primjene procesnih mjera na to lice.

Član 12 – Zajednički istražni timovi i zajedničke istrage

- 1 Nadležni organi dviju ili više Strana mogu na osnovu uzajamnog sporazuma uspostaviti i voditi zajednički istražni tim na svojim teritorijama kako bi se olakšale krivične istrage ili postupci ako se smatra da je pojačana koordinacija od posebne koristi. Predmetne Strane određuju nadležne organe.
- 2 Postupci i uslovi kojima se uređuje rad zajedničkih istražnih timova, kao što su njihove posebne svrhe; sastav; funkcije; trajanje i svako produženje; lokacija; organizacija; uslovi prikupljanja, prenosa i upotrebe informacija ili dokaza; uslovi povjerljivosti; i uslovi za uključivanje organa učesnika jedne Strane u istražne aktivnosti koje se odvijaju na teritoriji druge Strane, biće u skladu sa sporazumom tih nadležnih organa.
- 3 Strana može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da njen centralni organ mora da bude potpisnik sporazuma o uspostavljanju tima ili se sa njim saglasiti na drugi način.
- 4 Ti nadležni organi i organi učesnici komuniciraju direktno, s tim da Strane mogu uzajamno odrediti druge odgovarajuće kanale komunikacije kad izuzetne okolnosti iziskuju veću centralnu koordinaciju.
- 5 Ako je potrebno preduzeti istražne mjere na teritoriji jedne od predmetnih Strana, organi učesnici iz te Strane mogu zatražiti od svojih organa da preduzmu te mjere, a da pri tom druge Strane ne moraju da podnesu zahtjev za uzajamnu pomoć. Te mjere sprovode organi te Strane na njenoj teritoriji pod uslovima koji se primjenjuju na osnovu domaćeg prava u domaćoj istrazi.
- 6 Upotreba informacija ili dokaza koje organi učesnici jedne Strane dostavljaju organima učesnicima drugih predmetnih Strana može se odbiti ili ograničiti na način utvrđen sporazumom opisanim u st. 1 i 2. Ako tim sporazumom nijesu utvrđeni uslovi za odbijanje ili ograničavanje upotrebe, Strane mogu upotrijebiti dostavljene informacije ili dokaze:
- a za potrebe za koje je sporazum sklopljen;
  - b za otkrivanje, istraživanje i gonjenje krivičnih djela koja nijesu krivična djela za koja je sporazum sklopljen, uz prethodnu saglasnost organa koji su dostavili informacije ili dokaze. Međutim, saglasnost nije potrebna ako je osnovnim pravnim načelima Strane koja upotrebljava informacije ili dokaze propisano otkrivanje informacija ili dokaza radi zaštite prava optuženog lica u krivičnom postupku. U tom slučaju, ti organi bez nepotrebnog odlaganja obavještavaju organe koji su dostavili informacije ili dokaze; ili

- c za sprečavanje hitne situacije. U tom slučaju organi učesnici koji su primili informacije ili dokaze obavještavaju bez nepotrebnog odlaganja organe učesnike koji su dostavili informacije ili dokaze, osim ako je uzajamno određeno drukčije.
- 7 Ako ne postoji sporazum opisan u st. 1 i 2, zajedničke istrage mogu se preduzeti pod uzajamno dogovorenim uslovima koji se utvrđuju za svaki pojedinačni slučaj posebno. Ovaj stav primjenjuje se nezavisno od toga da li postoji ugovor ili dogovor o uzajamnoj pomoći na osnovu jednoobraznog ili recipročnog zakonodavstva koje je na snazi između predmetnih Strana.

Poglavlje III – Uslovi i zaštitne mjere

Član 13 – Uslovi i zaštitne mjere

U skladu sa članom 15 Konvencije svaka Strana obezbjeđuje da uspostavljanje, sprovođenje i primjena ovlašćenja i postupaka predviđenih ovim protokolom bude u skladu sa uslovima i zaštitnim mjerama predviđenim njenim domaćim pravom, čime će se obezbijediti odgovarajuća zaštita ljudskih prava i sloboda.

Član 14 – Zaštita ličnih podataka

- 1 Područje primjene
- a Ako nije drukčije predviđeno u stavu 1 tačke b i c, svaka Strana obrađuje lične podatke koje primi na osnovu ovog protokola u skladu sa st. 2 do 15 ovog člana.
  - b Ako su u trenutku prijema ličnih podataka na osnovu ovog protokola Strana prenosilac i Strana primalac uzajamno obavezane međunarodnim sporazumom o uspostavljanju sveobuhvatnog okvira između tih Strana za zaštitu ličnih podataka, koji se primjenjuje na prenos ličnih podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage krivičnih djela i gonjenja za krivična djela i kojim je predviđeno da je obrada ličnih podataka na osnovu tog sporazuma u skladu sa odredbama zakonodavstva predmetnih Strana o zaštiti podataka, uslovi takvog sporazuma primjenjuju se, za mjere koje su obuhvaćene područjem primjene takvog sporazuma, na lične podatke primljene na osnovu ovog protokola umjesto st. 2 do 15, osim ako su se predmetne Strane sporazumjele drukčije.
  - c Ako Strana prenosilac i Strana primalac nijesu uzajamno obavezane sporazumom opisanim u stavu 1 tačka b, mogu uzajamno odrediti da se prenos ličnih podataka na osnovu ovog protokola može izvršiti na osnovu drugih sporazuma ili dogovora između predmetnih Strana umjesto st. 2 do 15.
  - d Svaka Strana smatra da obrada ličnih podataka u skladu sa stavom 1 tač. a i b ispunjava odredbe njenog pravnog okvira o zaštiti ličnih podataka za međunarodne prenose ličnih podataka i da se na osnovu tog pravnog okvira neće zahtijevati dalje odobrenje za prenos. Strana može odbiti ili spriječiti prenos podataka drugoj Strani na osnovu ovog protokola samo zbog zaštite podataka u skladu sa uslovima iz stava 15 kad se primjenjuje stav 1 tačka a; ili u skladu sa uslovima sporazuma ili dogovora iz stava 1 tač. b ili c kad se primjenjuje jedna od tih tačaka.
  - e Ništa u ovom članu ne sprečava Stranu da primijeni strože zaštitne mjere na obradu ličnih podataka od strane njenih organa koji su primljeni na osnovu ovog protokola.

2 Svrha i upotreba

- a Strana koja je primila lične podatke obrađuje ih u svrhe opisane u članu 2. Ne smije dalje obrađivati lične podatke u neodgovarajuću svrhu i ne smije dalje obrađivati podatke kad to nije dopušteno njenim domaćim pravnim okvirom. Ovim članom ne dovodi se u pitanje mogućnost Strane prenosioca da u određenom slučaju odredi dodatne uslove u skladu sa ovim protokolom, međutim, takvi uslovi ne uključuju opšte uslove zaštite podataka.
- b Strana koja prima podatke obezbjeđuje, u skladu sa svojim domaćim pravnim okvirom, da su traženi i obrađeni lični podaci relevantni i da nijesu pretjerani u odnosu na svrhe takve obrade.

3 Kvalitet i integritet

Svaka Strana preduzima razumne korake kako bi obezbijedila da se lični podaci čuvaju tačno i potpuno i da su ažurirani u mjeri u kojoj je to potrebno i prikladno za zakonitu obradu ličnih podataka, imajući u vidu svrhe u koje se obrađuju.

4 Osjetljivi podaci

Obrada od strane Strane ličnih podataka koji otkrivaju rasno ili etničko porijeklo, politička mišljenja ili vjerska ili druga uvjerenja ili članstvo u sindikatima; genetskih podataka; biometrijskih podataka koji se smatraju osjetljivima imajući u vidu rizike koji su s njima povezani; ili ličnih podataka koji se odnose na zdravlje ili seksualni život, vrši se isključivo uz odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se spriječio rizik od neopravdanog štetnog uticaja upotrebe takvih podataka, naročito od nezakonite diskriminacije.

5 Periodi čuvanja

Svaka Strana čuva lične podatke samo onoliko dugo koliko je to potrebno i primjereno imajući u vidu svrhe obrade podataka u skladu sa stavom 2. Kako bi ispunila tu obavezu, dužna je da svojim domaćim pravnim okvirom predvidi posebne periode čuvanja ili periodično preispitivanje potrebe za daljim čuvanjem podataka.

6 Automatizovane odluke

Odluke koje proizvode znatne negativne posljedice za relevantne interese pojedinca na koga se odnose lični podaci ne smiju se zasnivati isključivo na automatizovanoj obradi ličnih podataka, osim ako je to dopušteno na osnovu domaćeg prava i uz odgovarajuće zaštitne mjere koje uključuju mogućnost ljudske intervencije.

7 Bezbjednost podataka i bezbjednosni incident

- a Svaka Strana dužna je da obezbijedi da ima uspostavljene odgovarajuće tehnološke, fizičke i organizacione mjere za zaštitu ličnih podataka, naročito od gubitka ili slučajnog ili neovlašćenog pristupa, otkrivanja, izmjene ili uništenja (u daljem tekstu: bezbjednosni incident).
- b Nakon otkrivanja bezbjednosnog incidenta u kojem postoji znatan rizik od materijalne ili nematerijalne štete pojedincima ili drugoj Strani, Strana koja prima podatke odmah procjenjuje njegovu vjerovatnoću i opseg i odmah preduzima odgovarajuće mjere za ublažavanje takve štete. Takve mjere uključuju obavještanje organa koji vrši prenos ili, u smislu odjeljka 2 Poglavlja II, jednog ili više organa određenih u skladu sa stavom 7 tačka c. Međutim, obavještanje može uključivati odgovarajuća ograničenja u pogledu daljeg prenosa obavještenja; može se odložiti ili izostaviti ako bi takvo obavještanje moglo da ugrozi nacionalnu bezbjednost ili odložiti ako bi takvo obavještanje moglo da ugrozi mjere za zaštitu javne bezbjednosti. Takve mjere uključuju i obavještanje pojedinca o kome je riječ, osim

ako je Strana preduzela odgovarajuće mjere kako više ne bi postojao znatan rizik. Obavještanje pojedinca može se odložiti ili izostaviti pod uslovima iz stava 12 tačka a podtačka i. Obavještena Strana može zahtijevati konsultovanje i dodatne informacije o incidentu i odgovoru na taj incident.

- c Svaka Strana, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, obavještava generalnog sekretara Savjeta Evrope o organu ili organima koje treba obavijestiti na osnovu stava 7 tačka b u smislu odjeljka 2 Poglavlja II: dostavljene informacije mogu se naknadno izmijeniti.

8 Vođenje evidencije

Svaka Strana vodi evidenciju ili raspolaže drugim odgovarajućim sredstvima da pokaže na koji način se u nekom konkretnom slučaju pristupa podacima pojedinca, kako se upotrebljavaju i otkrivaju.

9 Dalje dijeljenje unutar Strane

- a Ako organ Strane dostavi lične podatke koje je prvobitno primio na osnovu ovog protokola drugom organu te Strane, taj drugi organ obrađuje ih u skladu sa ovim članom, uz poštovanje stava 9 tačka b.
- b Izuzetno od stava 9 tačka a, Strana koja je izrazila rezervu u skladu sa članom 17 može svojim konstitutivnim državama ili sličnim teritorijalnim jedinicama dostaviti lične podatke koje je primila pod uslovom da je Strana uspostavila mjere kako bi organi koji ih primaju nastavili djelotvorno da štite podatke obezbjeđujući nivo zaštite podataka uporediv sa onim koji se pruža ovim članom.
- c U slučaju naznaka o nepravilnom sprovođenju ovog stava Strana prenosilac može zatražiti konsultovanje i relevantne informacije o tim naznakama.

10 Dalji prenos drugoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji

- a Strana koja prima podatke može prenijeti lične podatke drugoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji samo uz prethodno odobrenje organa koji vrši prenos ili, u smislu odjeljka 2 Poglavlja II, jednog ili više organa određenih u skladu sa stavom 10 tačka b.
- b U trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, svaka Strana obavještava generalnog sekretara Savjeta Evrope o organu ili organima koji daju odobrenje u smislu odjeljka 2 Poglavlja II; dostavljene informacije mogu se naknadno izmijeniti.

11 Transparentnost i obavještanje

- a Svaka Strana dužna je da, objavljivanjem opštih obavještenja ili ličnim obavještenjem pojedincu čiji su lični podaci prikupljeni, obavijesti o:
  - i pravnom osnovu i svrsi odnosno svrhama obrade;
  - ii svim periodima čuvanja ili preispitivanja u skladu sa stavom 5, kako je primjenjivo;
  - iii primaocima ili kategorijama primalaca kojima se takvi podaci otkrivaju; i
  - iv dostupnim mogućnostima pristupa, ispravke i pravne zaštite.
- b Strana može za svako propisano lično obavještenje primijeniti razumna ograničenja na osnovu svog domaćeg pravnog okvira u skladu sa uslovima utvrđenim u stavu 12 tačka a podtačka i.

- c Ako se domaćim pravnim okvirom Strane prenosioca propisuje davanje ličnog obavještenja pojedincu čiji su podaci dostavljeni drugoj Strani, Strana prenosilac preduzima mjere kako bi druga Strana u trenutku prenosa bila obaviještena o tom uslovu i odgovarajućim kontakt podacima. Lično obavještenje ne daje se ako je druga Strana zahtijevala da pružanje podataka ostane povjerljivo, u slučaju da se primjenjuju uslovi za ograničenja iz stava 12 tačka a podtačka i. Nakon što se ta ograničenja ne budu više primjenjivala i kad se lično obavještenje može dostaviti, druga Strana preduzima mjere kako bi se Strana prenosilac obavijestila. Ako još uvijek nije obaviještena, Strana prenosilac ima pravo da uputi zahtjeve Strani primaocu koja će informisati Stranu prenosioca da li treba zadržati ograničenje.

12 Pristup i ispravka

- a Svaka Strana dužna je da obezbijedi da svaki pojedinac čiji su lični podaci primljeni na osnovu ovog protokola ima pravo da traži i dobije, u skladu sa postupcima utvrđenim njenim domaćim pravnim okvirom i bez nepotrebnog odlaganja:
  - i pisani ili elektronski primjerak dokumentacije koja se čuva o tom licu koja sadrži lične podatke pojedinca i dostupne informacije o pravnom osnovu i svrsi obrade, periodima čuvanja i primaocima ili kategorijama primalaca podataka (u daljem testu: pristup), kao i informacije o dostupnim mogućnostima pravne zaštite; pri čemu se na pristup u određenom slučaju mogu primjenjivati proporcionalna ograničenja dozvoljena njenim domaćim pravnim okvirom, koja su u trenutku donošenja odluke potrebna za zaštitu prava i sloboda drugih lica ili važnih ciljeva od opšteg javnog interesa i kojima se uzimaju u obzir legitimni interesi pojedinca o kome je riječ;
  - ii ispravku ako su lični podaci pojedinca netačni ili su nepravilno obrađeni; ispravka uključuje – ako je potrebno i opravdano uzimajući u obzir razloge za ispravku i konkretni kontekst obrade – ispravku, dopunu, brisanje ili anonimizaciju, ograničavanje obrade ili blokiranje.
- b Ako su pristup ili ispravka uskraćeni ili ograničeni, Strana bez nepotrebnog odlaganja pojedincu dostavlja pisani odgovor koji se može dati i u elektronskom obliku kojim se taj pojedinac obavještava o uskraćivanju ili ograničenju. Navode se razlozi za takvo uskraćivanje ili ograničenje i pružaju informacije o dostupnim mogućnostima pravne zaštite. Svi troškovi nastali prilikom dobijanja pristupa trebalo bi da budu ograničeni na ono što je razumno i nije pretjerano.

13 Pravna sredstva u sudskom i vansudskom postupku

Svaka Strana dužna je da ima djelotvorna pravna sredstva u sudskom i vansudskom postupku za pružanje pravne zaštite u slučaju kršenja ovog člana.

14 Nadzor

Svaka Strana dužna je da ima jedan ili više javnih organa, koji samostalno ili zajedno, vrše nezavisne i djelotvorne nadzorne funkcije i ovlašćenja u odnosu na mjere utvrđene ovim članom. Funkcije i ovlašćenja tih organa koji djeluju samostalno ili zajedno uključuju istražna ovlašćenja, ovlašćenje da postupaju po pritužbama i sposobnost preuzimanja korektivnih mjera.

15 Konsultovanje i suspenzija

Strana može suspendovati prenos ličnih podataka drugoj Strani ako ima čvrste dokaze da druga Strana sistemski ili materijalno krši uslove iz ovog člana ili da je materijalno kršenje neizbježno. Neće suspendovati prenose bez odgovarajućeg obavještenja i učiniće to tek nakon što su predmetne Strane učestvovala u odgovarajućem periodu konsultacija a da nije postignuto rješenje. Međutim, Strana može privremeno suspendovati prenose u slučaju sistemskog ili materijalnog kršenja koje predstavlja znatnu i neposrednu opasnost po život ili bezbjednost ili znatnu štetu za

ugled ili novčanu štetu fizičkog lica; u tom slučaju odmah nakon toga obavještava drugu Stranu i započinje konsultacije sa drugom Stranom. Ako konsultacije nijesu dovele do rješenja, druga Strana može recipročno da suspenduje prenos ako ima čvrste dokaze da je suspenzija od strane Strane koja suspenduje prenos bila u suprotnosti sa uslovima iz ovog stava. Strana koja suspenduje prenos ukida suspenziju čim se ispravi kršenje koje opravdava suspenziju; istovremeno se ukida svaka recipročna suspenzija. Sa svim ličnim podacima prenesenim prije suspenzije i dalje se postupa u skladu sa ovim protokolom.

Poglavlje IV – Završne odredbe

Član 15 – Dejstva ovog protokola

- 1 a Član 39 stav 2 Konvencije primjenjuje se na ovaj protokol.
  - b Strane koje su članice Evropske unije mogu u svojim međusobnim odnosima primjenjivati pravo Evropske unije kojim se uređuju pitanja iz ovog protokola.
  - c Stav 1 tačka b ne utiče na punu primjenu ovog protokola između Strana koje su članice Evropske unije i drugih Strana.
- 2 Član 39 stav 3 Konvencije primjenjuje se na ovaj protokol.

Član 16 – Potpisivanje i stupanje na snagu

- 1 Ovaj protokol biće otvoren za potpisivanje Stranama Konvencije koje mogu izraziti svoju saglasnost da budu obavezane:
  - a potpisivanjem bez rezerve u pogledu potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja; ili
  - b potpisivanjem uz rezervu u pogledu potvrđivanja, prihvatanja ili odobrenja, nakon čega slijedi potvrđivanje, prihvatanje ili odobrenje.
- 2 Isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju deponuju se kod generalnog sekretara Savjeta Evrope.
- 3 Ovaj protokol će stupiti na snagu prvog dana mjeseca koji slijedi nakon isteka perioda od tri mjeseca poslije datuma kada su pet Strana Konvencije izrazile svoju saglasnost da budu obavezane ovim protokolom, u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana.
- 4 Za svaku Stranu Konvencije koja naknadno iskaže svoju saglasnost da bude obavezana ovim protokolom, ovaj protokol stupa na snagu prvog dana mjeseca po isteku perioda od tri mjeseca poslije datuma na koji je Strana izrazila svoju saglasnost da bude obavezana ovim protokolom, u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana.

Član 17 – Federalna klauzula

- 1 Federalna država može da zadrži pravo da preuzme obaveze po ovom protokolu koje su u skladu sa njenim osnovnim principima koji uređuju odnos između njene centralne vlade i konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica, pod uslovom da:
  - a ovaj protokol se primjenjuje na centralnu vladu federalne države;
  - b zadržavanje tog prava ne utiče na obaveze da se obezbijedi saradnja koju traže druge Strane u skladu sa odredbama Poglavlja II; i

- c odredbe člana 13 primjenjuju se na konstitutivne države ili druge slične teritorijalne jedinice federalne države.
- 2 Druga Strana može spriječiti organe, pružaoce ili subjekte na svojoj teritoriji da sarađuju prilikom odgovora na zahtjev ili nalog koji je direktno podnijela konstitutivna država ili druga slična teritorijalna jedinica federalne države koja je izrazila rezervu u skladu sa stavom 1, osim ako ta federalna država obavijesti generalnog sekretara Savjeta Evrope da konstitutivna država ili druga slična teritorijalna jedinica primjenjuje obaveze iz ovog protokola koje se primjenjuju na tu federalnu državu. Generalni sekretar Savjeta Evrope uspostavlja i redovno ažurira registar takvih obavještenja.
- 3 Druga Strana ne smije spriječiti organe, pružaoce ili subjekte na svojoj teritoriji da sarađuju sa konstitutivnom državom ili drugom sličnom teritorijalnom jedinicom na osnovu rezerve iz stava 1 ako je nalog ili zahtjev podnesen preko centralne vlade ili ako je sporazum o zajedničkom istražnom timu u skladu sa članom 12 zaključen uz učešće centralne vlade. U takvim situacijama centralna vlada dužna je da obezbijedi ispunjavanje važećih obaveza iz Protokola, pri čemu se, u pogledu zaštite ličnih podataka dostavljenih konstitutivnim državama ili sličnim teritorijalnim jedinicama, primjenjuju samo uslovi iz člana 14 stav 9 ili, ako je primjenjivo, uslovi sporazuma ili dogovora iz člana 14 stav 1 tač. b ili c.
- 4 U pogledu odredbi ovog protokola, čija primjena potpada pod nadležnost konstitutivnih država ili drugih sličnih teritorijalnih jedinica koje ustavni sistem federacije ne obavezuje da preduzmu zakonodavne mjere, centralna vlada će obavijestiti nadležne organe tih država o navedenim odredbama prilažući svoje pozitivno mišljenje, podstičući ih da preduzmu potrebne mjere da bi te odredbe sproveli.

Član 18 – Teritorijalna primjena

- 1 Ovaj protokol primjenjuje se na teritoriju ili teritorije navedene u izjavi Strane u skladu sa članom 38 st. 1 ili 2 Konvencije ako takva izjava nije povučena na osnovu člana 38 stav 3.
- 2 Svaka Strana može, prilikom potpisivanja ovog protokola ili deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da se ovaj protokol neće primjenjivati na jednu ili više teritorija navedenih u izjavi Strane po članu 38 st. 1 i/ili 2 Konvencije.
- 3 Izjava data u skladu sa stavom 2 ovog člana može, u odnosu na bilo koju teritoriju navedenu u takvoj izjavi, biti povučena putem obavještenja upućenog generalnom sekretaru Savjeta Evrope. To povlačenje će stupiti na snagu prvog dana mjeseca po isteku tri mjeseca od dana prijema tog obavještenja od strane generalnog sekretara.

Član 19 – Rezerve i izjave

- 1 Pisanim obavještenjem adresiranim na generalnog sekretara Savjeta Evrope, svaka Strana Konvencije može, u vrijeme potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, izjaviti da koristi mogućnost stavljanja rezerve odnosno rezervi predviđenih članom 7, stav 9 tač. a i b, članom 8 stav 13 i članom 17 ovog Protokola. Ne može se izraziti nijedna druga rezerva.
- 2 Pisanim obavještenjem adresiranim na generalnog sekretara Savjeta Evrope, svaka Strana Konvencije može, u trenutku potpisivanja ovog protokola ili prilikom deponovanja svoje isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju, dati izjavu odnosno izjave iz člana 7 stav 2 tačka b i stav 8, člana 8 stav 11, člana 9 stav 1 tačka b i stav 5, člana 10 stav 9, člana 12 stav 3 i člana 18 stav 2 ovog protokola.

- 3 Pisanim obavještenjem adresiranim na generalnog sekretara Savjeta Evrope, svaka Strana Konvencije daje izjavu odnosno izjave, obavještenja ili saopštenja iz člana 7 stav 5 tač. a i e, člana 8 st. 4, 10 tač. a i b; člana 14 stav 7 tačka c i stav 10 tačka b, i člana 17 stav 2 ovog protokola u skladu sa uslovima koji su utvrđeni u tom dokumentu.

Član 20 – Status i povlačenje rezervi

- 1 Strana koja je izrazila rezervu u skladu sa članom 19 stav 1 povlači tu rezervu, u cjelini ili djelimično, čim joj okolnosti to budu dozvolile. To povlačenje će stupiti na snagu na dan prijema obavještenja adresiranog na generalnog sekretara Savjeta Evrope. Ukoliko se u tom obavještenju navede da će povlačenje rezerve stupiti na snagu na dan koji je naveden u tom obavještenju, a taj dan bude poslije datuma kada je to obavještenje primio generalni sekretar, to povlačenje stupiće na snagu tog kasnijeg datuma.
- 2 Generalni sekretar Savjeta Evrope može, s vremena na vrijeme, zatražiti od Strana koje su izrazile jednu ili više rezervi u skladu sa članom 19 stav 1 da izvijeste o izgledima za povlačenje tih rezervi.

Član 21 – Izmjene

- 1 Svaka Strana ovog protokola može predložiti izmjene ovog protokola, koje će generalni sekretar Savjeta Evrope proslijediti državama članicama Savjeta Evrope, i Stranama i potpisnicama Konvencije, kao i svakoj državi koja je pozvana da pristupi Konvenciji.
- 2 Svaka izmjena koju Strana predloži biće dostavljena Evropskom komitetu za pitanja kriminala (CDPC), koji će svoje mišljenje o toj predloženoj izmjeni dostaviti Komitetu ministara.
- 3 Komitet ministara će razmotriti predloženu izmjenu i mišljenje koje je dostavio Evropski komitet za pitanja kriminala (CDPC), i nakon konsultacija sa Stranama Konvencije, može usvojiti izmjenu.
- 4 Tekst svake izmjene koju usvoji Komitet ministara u skladu sa stavom 3 biće proslijeđen Stranama ovog protokola radi prihvatanja.
- 5 Svaka izmjena usvojena u skladu sa stavom 3 stupiće na snagu tridesetog dana nakon što sve Strane ovog protokola budu obavijestile generalnog sekretara o svom prihvatanju te izmjene.

Član 22 – Rješavanje sporova

Član 45 Konvencije primjenjuje se na ovaj protokol.

Član 23 – Konsultacije Strana i procjena sprovođenja

- 1 Član 46 Konvencije primjenjuje se na ovaj protokol.
- 2 Strane periodično procjenjuju djelotvornu primjenu i sprovođenje odredaba ovog protokola. Shodno se primjenjuje član 2 Poslovnika Odbora za Konvenciju o računarskom kriminalu revidiran 16. oktobra 2020. godine. Strane će pet godina nakon stupanja na snagu ovog protokola prvi put preispitati i mogu konsenzusom izmijeniti postupke iz tog člana kako se primjenjuju na ovaj protokol.
- 3 Preispitivanje člana 14 počinje nakon što deset Strana Konvencije izrazi saglasnost da budu obavezane ovim protokolom.

Član 24 – Otkazivanje

- 1 Svaka Strana može, u svakom trenutku, otkazati ovaj protokol putem obavještenja adresiranog na generalnog sekretara Savjeta Evrope.
- 2 Takav otkaz stupa na snagu prvog dana u mjesecu po isteku tri mjeseca od dana prijema obavještenja od strane generalnog sekretara.
- 3 Otkazivanje Konvencije od strane Strane ovog protokola predstavlja otkazivanje ovog protokola.
- 4 Sa informacijama ili dokazima prenijetim prije datuma stupanja na snagu otkazivanja postupace se i dalje u skladu sa ovim protokolom.

Član 25 – Obavještenje

Generalni sekretar Savjeta Evrope obavještava države članice Savjeta Evrope, Strane i potpisnice Konvencije, kao i svaku državu koja je pozvana da pristupi Konvenciji o:

- a svakom potpisivanju;
- b deponovanju svake isprave o potvrđivanju, prihvatanju ili odobrenju;
- c svakom datumu stupanju na snagu ovog protokola u skladu sa članom 16 st. 3 i 4;
- d svim izjavama ili rezervama izraženim u skladu sa članom 19 ili povlačenju rezervi izvršenim u skladu sa članom 20;
- e svakom aktu, obavještenju ili saopštenju koji se odnosi na ovaj protokol.

U potvrdu toga, dolje potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisuju ovaj protokol.

Sačinjeno u Strazburu, 12. dana maja 2022 godine, na engleskom i francuskom jeziku, s tim da su oba teksta podjednako autentična, u jednom primjerku koji će biti deponovan u arhivi Savjeta Evrope. Generalni sekretar Savjeta Evrope će ovjerene kopije dostaviti svim državama članicama Savjeta Evrope, Stranama i Potpisnicama Konvencije, kao i svakoj državi pozvanoj da pristupi Konvenciji.